A?r? Korkusu Ölçe?i-III

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A?r? Korkusu Ölçe?i-III*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16311

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

A?r? Korkusu Ölçe?i-III (AKÖ-III), bireylerin a?r?ya yönelik ya?ad?klar? korku düzeylerini ve bu korkunun spesifik manifestasyonlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 30 madde ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r. Ölçek, özellikle a?r? korkusunun farkl? türlerini (?iddetli, hafif ve t?bbi) ay?rt etme yetene?i sayesinde klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan??l?l?k sa?lamaktad?r. Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??malar? 2018 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

A?r? Korkusu, Algofobi, Psikolojik Ölçek, Geçerlilik, Cronbach Alfa, A?r? Yönetimi, Uyarlama.

Yazarlar

Ünver, S., Turan, F. N.

Amaç

A?r? Korkusu Ölçe?i-III'ün temel amac?, bireylerin potansiyel veya mevcut a?r? durumlar?na kar?? gösterdikleri kaç?nma davran??lar? ve korku tepkilerini nicel olarak de?erlendirmektir. Ölçek, bu korkunun sadece genel düzeyini de?il, ayn? zamanda günlük ya?amdaki küçük a?r?lardan (Hafif A?r? Korkusu) medikal prosedürlere ba?l? a?r?lara (T?bbi A?r? Korkusu) kadar uzanan spesifik alanlar?n? belirlemeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test ederek, alanda çal??an ara?t?rmac?lar ve klinisyenler için güvenilir bir araç sunmay? amaçlam??t?r.

Yap?

A?r? Korkusu Ölçe?i-III, psikolojik bir yap? olan **a?r? korkusunu** (algofobi) ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel, duygusal ve davran??sal bile?enleri içerir ve a?r? beklentisine kar?? a??r? hassasiyetle karakterizedir. Ölçek, bu genel yap?y? üç farkl? ancak ili?kili alt boyutta incelemektedir:

?iddetli A?r? Korkusu: Yüksek yo?unluklu ve potansiyel olarak zarar verici a?r?lardan duyulan korku.
Hafif A?r? Korkusu: Günlük ya?amda kar??la??labilecek, genellikle önemsiz kabul edilen küçük a?r?lardan duyulan korku.
T?bbi A?r? Korkusu: Di? tedavileri, enjeksiyonlar veya cerrahi prosedürler gibi medikal müdahalelerle ili?kili a?r?lardan duyulan korku.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in geçerlilik çal??malar?, hem kapsam geçerlili?i hem de yap? geçerlili?i üzerine odaklanm??t?r. Kapsam geçerlili?i, alan?nda uzman ki?ilerden al?nan görü?ler do?rultusunda maddelerin amaca uygunlu?u incelenerek sa?lanm?? ve gerekli düzenlemeler yap?lm??t?r.

Yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla uygulanan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in beklenen 3 alt faktörde topland???n? göstermi?tir. Faktör analizinin uygunlu?unu de?erlendiren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) geçerlilik katsay?s? **0.935** olarak oldukça yüksek bulunmu?, bu da verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu i?aret etmi?tir. Ayr?ca, Barlett testi sonucu (χ^2=6989.513; p=0.001) anlaml? bulunarak, de?i?kenler aras?nda faktörlenebilir düzeyde ili?ki oldu?u do?rulanm??t?r.

Güvenirlik

A?r? Korkusu Ölçe?i-III'ün güvenilirli?i, test-tekrar test yöntemi ve iç tutarl?l?k katsay?lar? arac?l???yla incelenmi?tir. Test-tekrar test uygulamalar? sonucunda, iki ölçüm aras?nda istatistiksel olarak anlaml? ve yüksek bir ili?ki tespit edilmi?tir, bu da ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

?ç tutarl?l?k güvenilirli?i için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar? ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlam??t?r. Ölçe?in tamam? için hesaplanan Cronbach Alfa de?eri **0.938** olarak saptanm??t?r. Alt boyutlara ait güvenilirlik katsay?lar? ise ?öyledir:

?iddetli A?r? Korkusu alt boyutu: **0.884**
Hafif A?r? Korkusu alt boyutu: **0.859**
T?bbi A?r? Korkusu alt boyutu: **0.938**

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda gerçekle?tirilen Aç?mlay?c? Faktör Analizi, A?r? Korkusu Ölçe?i-III'ün orijinal yap?s?na uygun olarak 3 faktörlü bir yap? sergiledi?ini göstermi?tir. Bu üç faktörün toplam varyans?n **%50.5**'ini aç?klad??? belirlenmi?tir.

Faktörlerin aç?klad??? varyans oranlar? spesifik olarak incelendi?inde, a?r? korkusu yap?s?na en büyük katk?y? yapan faktörlerin da??l?m? ?u ?ekildedir:

Birinci Faktör (?iddetli A?r? Korkusu): Aç?klanan varyans?n **%36.357**'si.
?kinci Faktör (Hafif A?r? Korkusu): Aç?klanan varyans?n **%8.976**'s?.
Üçüncü Faktör (T?bbi A?r? Korkusu): Aç?klanan varyans?n **%5.168**'i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (30 madde, 3 alt boyut)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili ?ngilizce (Pain Fear Scale-III)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon/Yeti?kinler

Ya? Grubu: Belirtilmemi?, ancak yeti?kin popülasyon için uygundur.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem detaylar? kaynak makalede bulunmaktad?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1-asla, 2-biraz, 3-oldukça, 4-çok, 5-a??r?).

Anahtar Kelimeler

Algofobi, Psikometri, Faktör Analizi, KMO Katsay?s?, Test-Tekrar Test, 5'li Likert.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Seher ÜNVER

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: seher.unver@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Seher ÜNVER ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti ve izin ko?ullar? hakk?nda bilgi için yukar?daki e-posta adresi kullan?labilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: agri-korkusu-olcegi-iii-toad.pdf

Referanslar

Ünver, S., ve Turan, F. N. (2018). A?r? Korkusu Ölçe?i-III'ün Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Agr?/Pain, 30*(1), 18-27. doi: 10.5505/agri.2017.62681

ARABPSYCHOLOGY.COM

A?r? Korkusu Ölçe?i-III Maddeleri

A?r? Korkusu Ölçe?i-III, toplam 30 maddeden ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r. Her alt boyut 10 madde içermektedir. Derecelendirme 5'li Likert tipi üzerinden yap?lmaktad?r (1-asla, 5-a??r?).

?iddetli A?r? Korkusu (10 madde)
Hafif A?r? Korkusu (10 madde): S?cak bir içece?i so?umadan tek yudumda yutuvermekle ili?kili a?r?dan korkar?m.
T?bbi A?r? Korkusu (10 madde): Di?lerinden birini oydurmakla ili?kili a?r?dan korkar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM